

Margarita Mauri Álvarez

Fe i humanisme: els pilars de la formació del cardenal

Francesc Vidal i Barraquer, d'estudiant al col·legi de Manresa (ca. 1885) - L'advocat Francesc Vidal i Barraquer (ca. 1900). Fotografies: AMCAM (Fons Arxiu Família Vidal-Barraquer)

El 1880 Francesc Vidal i Barraquer deixava enrere aquell temps en què, juntament amb els seus companys, havia corregut pels carrers de Cambrils. Entrava al Col·legi de Sant Ignasi de Manresa, on l'esperaven uns anys d'intensa instrucció humanística i filosòfica conduïda pels ideals característics de les escoles dels jesuïtes.

Plans d'estudis ben estructurats, treball diari, i una bona combinació de teoria i pràctica. El més important no era la quantitat de matèria apresada sinó rebre una 'formació sòlida, profunda i bàsica'. En acabar el batxillerat, Vidal i Barraquer estudia Dret a la Universitat de Barcelona abans d'entrar al seminari. Complia així amb la promesa que li havia fet al seu pare, mort el 1886. Vidal i Barraquer cursa els estudis de Teologia entre el Seminari de Barcelona i el de Tarragona. La preparació que s'oferia als seminaris estava lluny de ser excel·lent. A instàncies del cardenal Rampolla, Monsenyor Antonio Vico redacta el 1891 un informe sobre l'estat acadèmic, moral i material

dels seminaris espanyols. L'estudi posa al descobert deficiències en l'ensenyament filosòfic i teològic dels seminaristes. La conseqüència d'aquesta anàlisi fou la presentació l'any 1895 d'un document on s'indicaven les directrius d'una reforma dels estudis teològics. Aquell mateix any Vidal i Barraquer començava a estudiar al seminari.

La personalitat del cardenal Vidal i Barraquer es va desenvolupar a l'emparedat del que havia viscut en el si de la seva família, de l'educació que rebé al Col·legi de Manresa, del seu pas per la universitat i pel seminari. Tota aquesta formació, però, va ser rebuda per una persona

amb un tarannà procliu a la concòrdia. És des d'aquesta personalitat, modelada per la religió i l'humanisme, que Vidal i Barraquer fa front als problemes amb els quals es troba al llarg de la seva vida. I és també des de l'educació rebuda i un esperit propi que fa les consideracions teòriques que hom llegeix en els seus escrits.

Com a home d'església, el cardenal posa al centre de la vida individual i col·lectiva la religió i les estructures eclesiàstiques. La fe, l'autoritat i els principis morals són per a ell el pal de paller de la vida humana. Fortament preocupat per la crisi moral que estava afectant la societat espanyola, Vidal i Barraquer afirma que l'únic camí per superar aquest estat és que tots els catòlics facin pinya. *Unió* no significa *unitat* o *identitat*, sinó *concòrdia*, una concòrdia que ha d'estar guiada per la disciplina i l'obediència a la jerarquia. En el rerefons de tots els escrits del cardenal sempre s'hi troba la defensa de la pau, tant la social com la individual.

La pau no es pot imposar. La pau que no es fonamenta en la justícia eterna i en Déu, la que no respecta la família, la propietat i les institucions de dret natural, és una pau aparent. Pau i bé són inseparables perquè la pau no pot consistir més que en el bé. L'estabilitat de la pau social exigeix que la societat es construeixi sobre la base de principis cristians. La pau que neix dels interessos del moment és inestable. El cardenal de la pau ho és perquè defensa una pau profunda d'origen religiós. ■

¹ Características de la educación de la compañía de Jesús. 2010, p. 52.

Detall del mural ceràmic, obra de Núria Alba i Lluís Soler, en homenatge al cardenal Vidal i Barraquer, a Montblanc. Està ubicada a l'edifici del CIAR, que antigament fou presó, on fou retingut el 1936, camí de l'exili.